

DENİZCİLERE MAHSUS KIYAFET YÖNETMELİĞİ (1)

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 21.3.1956, No : 4/7003
Dayandığı Kanunun Tarihi :
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 4.8.1956, No : 9373
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 3, Cild : 37, S. 2086

BÖLÜM : 1

Liman başkanları, yardımcıları, denet şef ve memurları, kaptan ve makinistler, gemi zabıt ve yardımcı zabıtları, kılavuz kaptanları gemi kurtarma kaptan ve memurları, iskele, vapur servis memurları, Yüksek Denizcilik Okulu öğrencileriyle bilimum denizcilerin giymeğe mecbur oldukları elbise ve taşıyacakları alametler aşağıda sırası ile tarif edilmiştir.

LİMAN BAŞKANI, YARDIMCISI, DENET ŞEF VE

MEMURLARI

Madde 1 –*A – Kışlık elbise :*

Liman başkanı, yardımcısı, denet şef ve memurları iki önü dörder aded ay ve çapalı, iki sıra sarı düğmeli, devrik yakalı, koyu lacivert kumaştan ceketle aynı kumaştan düz parçalı pantolon giyeceklerdir. Ceketin her iki yanlarında sağ ve sol kapaklı iki ve sol tarafın üst kısmında kapaksız bir cep bulunacaktır. (Şekil - 1)

B – Yazlık elbise :

Bu maddede sözü edilen memurlar düz, beyaz ketenden tek önlü, dik yakalı beş aded ay ve çapalı, parlak sarı düğmeli ceketle aynı kumaştan yapılmış pantolon giyeceklerdir. Ceketin omuzlarının sınıf alametini gösterir siyah apulet takacaklardır. Ceketin ikisi yukarda, ikisi aşağıda olmak üzere sağlı sollu dört cebi bulunacaktır.

Yazlık elbise giyildiği zaman şapkanın üzerine beyaz ketenden kılıf geçirilir. 1 Mayıs'tan itibaren şapka üzerine beyaz kılıf geçirilir. 15 Mayıs'tan itibaren de tamamen beyaz elbise giyilir. Beyaz elbise ile siyah veya beyaz iskarpin giyilebilir. Bu elbise ile beyaz yakalı gömlek giyilir ve yakaya siyah kravat takılır.

(1) Bu yönetmelikte geçen kıyafetlerle ilgili şekiller, düsturun; 3. tertip, 37. cilt, 2086 ncı sahifesinde ve 4.8.1936 tarih, 9373 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

C – Palto:

Palto, kapalı çift önlü, dörder aded ay ve çapalı iki sıra parlak sarı düğmeli ve arkası yırtmaçlıdır. Palto eteğinin yerden irtifacı 30 ve yırtmaçta ve 45 santimetredir. Palto lacivert kumaştan olacak ve arkasında da iki düğmeli bir toka bulunacaktır. (Şekil - 2) palto ve yazlık elbiselerin sağ ve sol omuzlarında (Şekil - 3) te gösterildiği üzere birer apulet konulur. Yaka cihetinde bir ufak sarı düğmesi bulunan bu apuletler kol ve yaka işaretlerindeki alametler takılır. Apuletler yazlık elbiselerde koyu lacivert ve paltolarda aynı renkteki kumaştan yapılır.

D – Gömlek, yaka ve kravat :

Kışlık elbisede beyaz gömlek ve yaka, siyah kravat ve siyah ayakkabı giyilir.

E – Şapka :

Bu maddede zikredilen memurların giyecekleri şapkalar koyu lacivert kumaştan olacaktır. Önünde rugandan siperlik ve siperliğin üst kısmında yine parlak rugandan ince bir bağ ve bağın iki ucunda sarı ufak birer düğme bulunacaktır. Şapkanın kenarında dört buçuk santimetre genişliğinde siyah yün şerit konulacaktır. Bu şeridin üzerinde, siperliğin ön kısmında ve tam ortasına sarı sırma ile işlenmiş defne yapraklarından müteşekkil beyzi bir kokart ve bunun içine yine sarı sırmadan işlenmiş bir simis çapa bulunacaktır. Yaprakların her iki ucu arasında ve çapanın anelesi üzerine tesadüf eden yere bir ay yıldız ilave olunacaktır. (Şekil - 4)

LİMAN BAŞKAN, DENET ŞEF VE MEMURLARININ
ALAMETLERİ

Madde 2 –*A – Liman başkanı ve yardımcıları:*

Birinci sınıf liman başkanları, lacivert ceketin kollarında yalnız ön kısımlarına dikişten dikişe gelmek üzere her biri dokuz milimetre genişliğinde düz ve ufki dört sıra sırma şerit ve en üst şeridin tam ortasının üstünde ve bir santim yukarsında iki buçuk santimetre boyunda bir sarı sırmadan simis çapası takacaklardır. ve bunun üzerine de şekilde görüldüğü üzere üç yıldız ilave edeceklerdir. (Şekil - 5)

İkinci ve üçüncü sınıf liman başkanları ile liman başkan yardımcıları kollarında üç (Şekil- 6),dördüncü ve beşinci sınıf liman başkanları iki (Şekil-7), altıncı ve yedinci sınıf liman başkanları ise bir sarı sırma şerit takacaklar ve üzerlerine de aynı işaretleri koyacaklardır. (Şerit - 8) şeritlerin araları iki buçuk milimetre ve en alt şeridin kol yeninden mesafesi altı buçuk santimetre olacaktır.

B – Denet Şef ve memurları :

Birinci sınıf denet Őefleri, lacivert ceketin kollarının, yalnız ön kısımlarına her biri dokuz milimetre genişliğinde ve ufki vaziyette on santimetre uzunluğunda ceket kollarının her iki taraf dikişlerinde müsavi mesafe bırakılmak Őartiyle üç sarı sırma Şerit ve en üst Şeridin tam ortasının üstüne ve bir santim yukarısına iki buçuk santimetre boyunda bir sarı sırmadan simis çapası takacaklardır. Şeritlerin bir birinden arası yine iki buçuk milimetre ve en alt Şeridin kol yeninden mesafesi de altı buçuk santimetre olacaktır. (Şekil - 9) İkinci sınıf denet Őefleri kollarında iki (Şekil - 10) ve denet memurları umumiyetle bir sarı sırma ve üzerlerinde birinci sınıf denetçi Őefinde olduğu gibi sarı sırmadan birer simis çapası bulundurulacaktır. (Şekil - 11)

C – Odacılar:

Odacılar tek önlü beş aded düz siyah düğmeli Őayak ceket ve aynı kumaştan pantolon giyeceklerdir. Şapkaları elbiselerinin kumaşından ve siperlikli olacak fakat siperliğin üstünde memurlarınki gibi defneli taç bulunmayacaktır. Bunun yerine kırmızı ipekten işlenmiş çapa bulunan bir arma takarlar. Yakalarının her iki tarafına da beyaz madeni harflerle çalıştığı kurumun adı belirtilir.

BÖLÜM :2

UZAK VE YAKINYOL KAPTAN, MAKİNİST, GEMİ ZABİTAN
VE YARDIMCI ZABİTLERİ**Madde 3 –**

Türk Bayrağını taşıyan gemilerde görev alan uzak ve yakinyol kaptan, makinistleriyle gemi zabitan ve yardımcı zabitleri bu bölümde tarif edildiği üzere elbise giymeğe ve alamet taşımağa mecburdurlar.

Madde 4 –

Gemilerde görevlendirilen kaptan, makinist, gemi zabitan ve yardımcı zabitlerinin sınıf ve dereceleri lacivert ceketlerinin kollarındaki sırma Őeritlerden palto ve beyaz ceketlerinin omuzlarındaki aynı alametleri taşıyan apuletlerden anlaşılır.

GEMİ ZABİTLERİ

Madde 5 –*Elbise, palto, gömlek:*

Bu bölümde adları geçen kaptan, makinist ve gemi zabitleri, talimatnamenin 1 inci bölümünün 1 inci maddesinin A,B,C,D fıkralarında tarif edildiği şekilde kışlık, yazlık elbise, palto ve gömlek giyeceklerdir.

Madde 6 –*Yazlık gömlek :*

Yazın yolcu gemilerinde çalışan gemi zabitanı vazife esnasında beyaz, şileplerde çalışan gemi zabıtları de kahve renginde kısa kollu, yakası açık, sağ ve sol taraflarında, üst kısımlarda olmak üzere kapaklı iki cebi bulunan ve omuzlarında yine sınıf ve derecelerini gösterir apuletleri havi gömlek giyebilirler. (Şekil - 12, 13)

Madde 7 –*Şapka :*

Bu bölümde yazılı kaptan, makinist ve gemi zabıtları 1 inci maddenin E fıkrasında belirtildiği üzere şapka giyeceklerdir. Şapkalarının ön tarafına takacakları (Şekil - 4) de gösterilen defneli kokardın içindeki simis çapanın ortasına mensup oldukları kumpanyanın forsunu ilave edeceklerdir.

Uzakyol kaptan ve başmakinistlerinden bilfiil gemilerde vazife almış olanların şapkalarının siperlikleri rugandan olmayıp katı çuhadan olacak ve bunlar siperliğin dış nihayet kenarlarının üstüne yarım santim genişliğinde düz sarı sıрма şeritle, siperliğin üst kısmındaki parlak rujan şerit yerine ince bükülü sarı sırmadan kordon takacaklardır. (Şekil - 14) Yakınyol kaptan ve başmakinistlerinin de siperlikleri katı çuhadan olup dış nihayet kenarı üzerinde yarım santim kalınlığında düz sarı sıрма bulunacaktır. (Şekil - 15)

Diğer gemi zabıtlarının giyecekleri şapkalar (Şekil - 16) da gösterilmiştir.

Madde 8 –*Uzakyol kaptan, makinist ve zabitanın alametleri :*

a) Uzakyol kaptan ve başmakinistleri, ceket kollarında, yalnız ön kısımlarında dikişten dikişe olmak üzere dört sarı sıрма şerit takacaklardır. Şeritlerin her biri 9 milimetre genişliğinde ve şeritler arasındaki mesafe de dokuz milimetre en alt şeridin kol yenidoğ mesafesi altı buçuk santimetre olacaktır. (Şekil - 17) Başmakinistler de aynı sırmaları takacaklar, ayrıca ortadaki şeritlerin kıvrılmasından hasıl olan mayının içine açık mavi renkte çuha koyacaklardır.

b) Uzakyol güverte birinci zabıtlarıyla ikinci makinistleri (Şekil - 18) de gösterildiği üzere yine dikişten dikişe olmak üzere üç sarı sıрма şerit takacaklardır.

c) Uzakyol güverte ve makine zabıtları (Şekil - 19) da gösterildiği gibi ceketin kollarına dikişten dikişe olmak üzere iki sarı sıрма şerit takarlar. İkinci makinistlerle makine zabıtları başmakinistlerde olduğu gibi kollarındaki mayının içine açık mavi renkte çuha koyacaklardır.

Madde 9 –

Yakınyol kaptan, makinist ve zabitanının alametleri :

a) Türk Bayrağını taşıyan gemilerde görev alan yakınyol kaptan ve başmakinistleri, ceket kollarının yalnız ön kısımlarında dikişten dikişe olmak üzere (Şekil - 20) de gösterildiği gibi üç sırma şerit takacaklardır. Başmakinistler mayının içersine açık mavi renkte çuha ilave edeceklerdir.

b) Yakınyol güverte birinci zabitleriyle ikinci makinistleri iki sırma şerit takarlar. ikinci makinistler başmakinistler gibi mayının içine açık mavi çuha koyacaklardır. (Şekil - 21)

c) Yakınyol güverte ve makine zabitleri ise bir sırma şerit takacaklar ve makine zabitleri mayının içine açık mavi çuha ilave edeceklerdir. (Şekil - 22)

Madde 10 –

Kaptan, makinist ve gemi zabitlerinin sınıf ve derecelerini gösteren şeritler haiz oldukları ehliyet belgelerine göredir. Bunlar ellerindeki ehliyet belgesinin derecesi ne olursa olsun çalıştıkları görevin sınıf ve derecesine ait olan şeridi taşıyacaklardır.

Ehliyet belgesi haiz olup da hiç bir gemide çalışmıyorlarsa belgelerinin bahşettiği alameti taşıyan üniformayı her zaman giyebilirler. Fakat şapka kokardında taşınması lazım gelen kumpanya forsunu takamazlar.

GEMİ YARDIMCI ZABİTLERİ**Madde 11 –**

Elbise, palto, gömlek:

Türk ticaret gemilerinde görev alan gemi yardımcı zabitleri, devrik yakalı koyu lacivert kumaştan ceketle aynı kumaştan düz paçalı pantolon giyeceklerdir. Ceketin her iki yanlarında sağ ve sol kapaklı iki ve sol tarafın üst kısmında kapaksız bir cep bulunacaktır. (Şekil - 23)

Paltoları diz kapaklarına kadar olup arkası tokasızdır.(Şekil - 24) Bunlar, 1 inci maddenin B, D fıkralarında belirtildiği üzere yazlık elbise ve beyaz gömlek ile 6 ncı maddede izah edildiği şekilde yazlık gömlek giyeceklerdir.

Doktor, sağlık memuru, telsiz, gemi komseri, gemi katibi, katip yardımcıları, kamara memurları ve elektrik memuru elbiselerinin iki önüne ikişer adet ay ve çapalı iki sıra sarı, paltolarına sekiz adet sarı ve yazlık elbiselerine de beş adet sarı düğme takacaklardır.

Madde 12 –*Şapka:*

Yukarıda sözü edilen gemi yardımcı zabitlerinin giyecekleri şapkalar 1 inci maddenin E fıkrasında belirtilmiştir. (Şekil - 16) Bunlar (Şekil - 25) de gösterildiği üzere siperliğin önünde ve tam ortasına rastlayan kısımda sarı sırma ile işlenmiş ay yıldızlı üç sırma halattan müteşekkil yuvarlak bir kokart bulun duracaklar ve kokartın içine simis demiri ile gemiadamının mensup olduğu kumpanyanın forsunu takacaklardır.

Madde 13 –*Alamet:**1. Gemi doktorları:*

Kışlık elbiselerinin kollarına dışıktan dikişe olmak üzere dokuz milimetre kalınlığında iki yüz sarı sırma şerit takacaklardır. En alt şeridin kol yeninden mesafesi altı buçuk santimetre olacaktır. Şeritlerin arası iki buçuk milimetre olup bu araya koyu kırmızı renkte kadife ilave edilecektir. Bu şeritlerin üst kısmına (Şekil - 32) de gösterilen işareti koyacaklardır.

2. Sağlık memurları:

Lacivert elbiselerinin kollarına dokuz milimetre kalınlığında düz bir sarı sırma şerit takacaklardır. (Şekil - 27) Bu şeridin üst kısmında iki santimetre kutrunda beyaz zemin üzerine kırmızı bir ay bulunan bir işaret konulacaktır. (Şekil - 33)

3. Telsiz memurları:

a) Birinci sınıf telsiz memurları, kollarına beş milimetre kalınlığında ve beş milimetre aralığında dalgalı iki sarı sırma şerit takacaklar ve bu şeritlerin üst kısmına iki şimşek işareti ilave edeceklerdir. (Şekil - 28)

b) İkinci sınıf telsiz memurları, (Şekil - 28) de görüldüğü gibi aynı boyutlarda olmak üzere kollarına yalnız dalgalı iki sarı sırma şerit takacaklardır. Bunun üstüne tek şimşek işareti konulacaktır.

c) Üçüncü sınıf telsiz memurları, yukarda işaret edilen boyutlarda olmak üzere kollarına yalnız bir sarı sırma şerit takacaklardır. Bunun üstüne de tek şimşek işareti konulacaktır.

4. Gemi komiseri, katip ve katip yardımcıları:

a) Gemi komiserleri lacivert elbisenin kollarına dokuz milimetre kalınlığında ve iki buçuk milimetre aralığında iki adet sarı sırma şerit takacaklar (Şekil - 29) ve bu şeritlerin üst kısmına (Şekil - 34) de gösterilen sarı renkli işareti koyacaklardır. Sıra şeritlerin arası beyaz renk olacaktır.

b) Gemi katipleri (a) fıkrasında belirtildiği gibi yalnız bir sarı sırma şerit takacaklar ve üst kısmına da (Şekil - 34) deki işareti koyacaklardır. Bu sırma şeritin alt kısmında 2,5 milimetre kalınlığında beyaz bir renk bulunacaktır. Birinci sınıf gemi katipleri koldaki simis demiri üzerine iki sarı yıldız, ikinci sınıflar ise tek sarı yıldız ilave edeceklerdir.

c) Gemi katip yardımcıları (a) fıkrasında belirtildiği üzere yalnız bir sarı sırma şerit takacaklardır. Bunun alt kısmına 2,5 milimetre kalınlığında beyaz bir kısım konulacaktır.

5. Kamara memurları:

a) Kamara memurları, lacivert ceketlerinin her iki yakasına aynı kumaştan konulacak kırk beş milimetre boyunda ve otuz milimetre genişliğinde üst köşeleri kesik bir dikdörtgen içine (Şekil - 35) de gösterilen sarı renkli işareti takacaklardır. Birinci sınıf kamara memurları simis demirinin altına üç milimetre genişlik ve yirmi beş milimetre uzunlukta iki düz sarı şerit, ikinci sınıf kamara memurları ise bir düz sarı şerit ilave edeceklerdir.

b) Başkamarotlar, 15 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtildiği üzerine lacivert elbise giyeceklerdir. (Şekil - 38) ceketlerinin düğmeleri sarı ay ve çapalı olacak ve her iki yakalarına da (Şekil - 35) deki sarı renkli işareti takacaklardır.

6. Elektrik memurları:

Lacivert elbisenin kollarına dokuz milimetre kalınlığında düz sarı sırma şerit takacaklar (Şekil - 30) ve üzerine (Şekil - 36) da gösterilen işareti koyacaklardır. Bu şeritin altına 2,5 mm. kalınlığında mavi renkli bir kısım ilave edilecektir.

7. Yukarda ismi geçen gemi yardımcı zabıtları kışlık palto ve yazlık elbiselerinin omuzlarına konacak lacivert apuletin üzerine kol ve yaka işaretlerini ilave edeceklerdir.

BOĞAZ VE LİMAN KILAVUZLARI İLE ŞEHİR HATLARI

GEMİLERİ KAPTAN VE MAKİNİSTLERİ ⁽¹⁾

Madde 14 – (Değişik : 5.10.1977 - 7/14339 K.)

Deniz ve Liman Kılavuzları :

1 – Elbise,

Deniz ve Liman Kılavuzları ile Kılavuz Şefi ve Yardımcıları,

a) Kışlık elbise (Şekil 23a)

b) Yazlık kıyafet (Şekil 23b)

(1) Bu başlık, yönetmeliğin orjinal metninde "Boğaz ve Liman Kılavuzları" şekilde iken 3.7.1959 tarih ve 4/11855 sayılı kararname ile yürürlüğe giren yönetmelikle bu şekilde değiştirilmiştir.

- c) Yağmurluk (Şekil 23 c)
- d) Kapşonlu gocuk (Şekil 23d)
- e) Yazlık montgomeri (Şekil 23e)
- f) Can yeleği (Şekil 24a)
- g) Ayakkabı şapka, Eldiven (Şekil 25a)

mevsimine ve hava koşullarına göre giyeceklerdir.

2 – Alamet ve Kokart,

Deniz ve Liman Kılavuzlarının giyecekleri şapka ve takacakları kokart (Şekil 25b) deki gibi olacaktır. ⁽¹⁾

KIYI, LİMAN KAPTANLARI, DENİZ BUHAR, MOTOR MAKİNİSTLERİ VE DENİZ MOTORCULARI

Madde 15 –

1. Elbise, palto, gömlek :

Kıyı, liman kaptanları, deniz, buhar, motor makinistleri ve deniz motorcuları, açık yakalı, tek önlü, dört aded ay ve çapalı parlak, sarı düğmeli, ikisi yukarda kapaklı ve düğmeli ve ikisiaşağıda olmak üzere sağlı sollu cepli koyu lacivert renkte elbise (Şekil - 38) ile, Talimatnamenin 1 inci maddesinin B, D fıkralarında belirtildiği gibi yazlık elbise ve beyaz gömlek giyeceklerdir.

Paltoları diz kapaklarına kadar olup arkası tokasızdır (Şekil - 24)

2. Şapka :

Yukarda sözü edilen gemiadamlarının giyecekleri şapka ve takacakları kokart 12 nci maddede izah edilmiştir. (Şekil - 25)

3. Alamet :

Bunların sınıf ve derecelerini gösteren alametleri, kollarında olmayıp ceketlerinin her iki yakasına aynı kumaştan konulacak 13 üncü maddenin 5 inci fıkrasında belirtilen ebattaki dikdörtgen içine, kıyı kaptanları (Şekil - 39), liman kaptanları (Şekil - 40), deniz buhar ve motor makinistleri (Şekil - 41) ve deniz motorcuları (Şekil - 42) de gösterilen işaretleri takacaklardır.

GÜVERTE VE MAKİNE MÜRETTEBATI

Madde 16 –

Ticaret gemilerinde görevlendirilen güverte ve makine lostromoları 15 inci maddede sözü edilen gemi personelinin şapka ve elbisesine giyeceklerdir. Yalnız ceket ve palto düğmeleri ile ceketin sağ ve sol tarafında bulunacak cep kapaklarına dikilecek düğmeler ay ve çapalı, parlar sarı olmayıp siyah renkte sivil elbisede dikilen düğmelerden olacak-

(1) Bu maddedeki kıyafetlerde ilgili şekiller, düsturun : 5. tertip, 17. cilt, 1053 üncü sahifesinde ve 10.1.1978 tarih, 16165 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

tır. Bunların kol ve yakalarında işaret bulunmaz. Kamarotlar vazife başında (Şekil - 43) de gösterilen koyu lacivert renkte ceket ve aynı kumaştan pantolon giyeceklerdir. Elbise düğmeleri siyahtır.

Madde 17 –

Gemilerde çalışan serdümen, usta gemici, gemici, miço, yağcı; ateşçi, kömürcü, aşçı gibi mürettebat aynı biçimde elbise giyerler. Aralarında sınıf farkları sağ kollarının bazusu üzerindeki işaretlerle anlaşılır. Güverte mürettebatı (Şekil - 44) ve makina mürettebatı da (Şekil - 45) de gösterilen işareti takarlar. Serdümenler yine sağ kollarının bazusu üzerine (Şekil - 46) da gösterilen işareti takarlar. Bu üç işaret lacivert çuha üzerine kırmızı iplikle işlenecektir.

Elbiseler :

Koyu lacivert şayaktan gemici gömleği ve yine aynı kumaştan pantolondur. Gömleklerinin yakaları üzerine takılacak paletlerin kenarlarında bir buçuk milimetre kalınlığında yan yana üç sıra kırmızı yün şerit bulunur. Paletler lacivert renktedir. Ayrıca gömlek yakalarına kumaştan siyah boyun bağı takılır.

Yukarda sözü geçen gemi personelinin giyecekleri şapkalar (Şekil - 47) de gösterilmiştir. Şeridin şapka önüne gelen kısmına çalıştığı kumpanyanın forsu kırmızı ipekle işlenir. Kumpanyası veya kumpanyasının forsu olmayanlar bir şey takamazlar.

Yazın aynı şekilde beyaz kumaştan elbise giyerler.

BÖLÜM : 3

**GEMİ KURTARMA VE KIYI EMNİYETİ KURULUŞUNDA ÇALIŞAN
KAPTAN VE MEMURLARLA, İSKELE YÜK, GİŞE MEMURLARININ
GİYECEKLERİ ELBİSELER VE TAKACAKLARI İŞARETLER
AŞAĞIDA BELİRTİLMİŞTİR**

Madde 18 –

1. Gemi kurtarma vasıtalarında çalışan bilümm kaptan ve makinistler birinci maddenin A, B, C, D, E fıkralarında yazılı elbise ve şapkaları giyerler ve kollarına haiz oldukları ehliyet derecelerine göre bu Talimatnamenin 9 uncu maddesinde belirtilen yakınyol kaptan ve makinistlerine mahsus işareti takarlar. Yanlız şapka kokartlarında kurtarma alameti olan beyaz sırmadan işlenmiş bir can simidi bulunduracaklardır.

2. Kıyı emniyeti teşkilatına bağlı kaptanlar, 15 inci maddede belirtilen elbise ve şapkayı giyecekler ve (Şekil - 25) deki şapka kokardı içindeki simis demiri üzerinde kurtarma alameti olarak beyaz sırmadan bir can kurtaran simidi bulunduracaklardır. Yakalarına aynı kumaştan dikilecek kırkbeş milimetre boy ve otuz milimetre genişliğinde üst köşeleri kesik dikdörtgen içine (Şekil-48) de gösterildiği gibi düz bir sarı sır-

ma şerit takacaklar ve tam üst ortasına da dış kutru on beş milimetre olan sarı bir cankurtaran simidi ilave edeceklerdir.

3. Aşağıda taşıyacakları alametleri belirtilen gemi kurtarma istasyon ve roket mevki memurları 15 inci maddede belirtildiği ve (Şekil 38, 24) de görüldüğü üzere tek önlü üst cepleri kapaklı ve sarı düğmeli dört cebi bulunan ceket ve kısa, arkası tokasız palto giyeceklerdir. Şapkalarına (Şekil - 25) de gösterilen kokardı takacaklar ve ortasına kuruluşuna ait işaret olan beyaz simit ilave edeceklerdir.

4. Kurtarma istasyon memurlarının sınıf ve alametleri :

a) *Cankurtaran sandal mevki memuru :*

Cankurtaran sandal mevki memurları kışlık elbise ceket kollarının bitiminden on santimetre yukarsına sarı renkte bir cankurtaran simidi koyacaklardır. (Bu simidin harici kutru üç santimetre olacaktır.) Simidin üzerine üç sarı yıldız takarlar.(Şekil - 49)

Cankurtaran sandal mevki birinci ve ikinci yardımcısı ve sis düdüğü memurları da aynı işareti takarlar. Ancak birinci yardımcı iki yıldız (Şekil - 50) ikinci yardımcı ve sisdüdüğü memurları da bir yıldız takacaklardır. (Şekil - 51)

b) *Roket mevki memuru ve yardımcısı :*

Roket mevki memuru kışlık ceketin kollarına her iki kol yeninden on santim yukarıya sarı sırmadan çapraz çift roket üzerine yine sarı sırmadan üç yıldız ve yardımcısı da tek yıldız takacaklardır. (Şekil - 52, 53)

c) Cankurtaran sandal gemicileri ve sis topçuları gemicilerin giydiği gibi elbise, palto ve şapka giyerler. Sağ kol bazusu üzerine sarı iplikten bir can simidi (Şekil - 54), roketçiler de sağ kol bazusu üzerine sarı iplikten bir çapraz roket takacaklardır. (Şekil - 55)

5. *Dalgıçlar:*

Bu maddenin 3 üncü fıkrasında belirtildiği üzere elbise, palto ve şapka giyerek, şapkalarına (Şekil - 25) deki kokardı takacaklardır, Lacivert elbiselerinin kollarına 2 nci fıkrada belirtilen ebadda dikdörtgen içine sarı renkte bir dalgıç başlığı resmi koyacaklardır. Birinci sınıf dalgıçlar bu işaret üzerine iki yıldız, ikinci sınıflar ise tek yıldız ilave edeceklerdir (Şekil - 56)

İSKELE VE VAPUR MEMURLARI

Madde 19 –

a) *İskele servis şefi :*

Bilümum iskele servis kapı, gişe yük memur ve namzetleri 15 inci maddede belirtilen elbise, kaput ve şapkayı giyerler. Şefler yakalarına ya-

rım santim genişliğinde ve üç buçuk santimetre uzunluğunda kıvrıntısız bir birinden iki büyük milimetre mesafeli iki sarı sırma şerit takarlar. En üst şeridin tam ortasının üstünde ve bir santim yukarsında mensup olduğu idarenin forsu bulunur. (Şekil - 57)

b) Servis Başmemuru :

Yakada (a) fıkrasındaki şekil ve boyutta iki sırma şerit bulunur. Ancak fors yerine sarı renkte madeni bir yıldız ilave edilir. (Şekil - 58)

c) İskele başmemuru:

Yakada (a) fıkrasındaki şekil ve boyutta bir sırma şerit bulunur. Üzerine de ikisi altta ve birisi üstte olmak üzere üç madeni yıldız takarlar. (Şekil - 59)

d) İskele mesul memuru ve yük memuru:

Yakada (a) fıkrasındaki şekil ve boyutta bir sırma şerit ve fors yerine de iki yıldız takarlar. Yıldızlar sırma şeridin iki nihayetlerinin üstünde ve bir santim yukarsında bulunur. (Şekil - 60)

e) İskele kapı gişe ve mevki memurları :

Yakada (a) fıkrasındaki şekil ve boyutta bir sırma şerit ve fors yerine bir madeni yıldız takarlar. Yıldız sırma şeridin tam ortasında ve bir santim yukarsında bulunur. (Şekil - 61)

f) İskele memur namzetleri :

Yakada (a) fıkrasındaki aynı şekil ve boyutlarda yalnız bir sırma şerit takarlar. (Şekil - 62)

Beyaz ceket giyildiği zaman bu yaka işaretleri aynen apulet üzerinde taşınır.

BÖLÜM : 4

Madde 20 –

Yüksek Denizcilik Okulu Öğrencileri bu bölümde yazılı sınıf ve mesleklerine göre elbise ve şapka giymeğe ve alamet taşımağa mecburdurlar.

Madde 21 –

1. Kışlık elbise :

Kışlık elbise, siyah serj kumaştan iki önlü iki sıra ay ve çapalı dörder adet sarı parlak düğmeli, devrik yakalı iki yanında sağlı sollu iki ve sol tarafın üst kısmında bir kapaksız cepli ceket ve aynı kumaştan paçaları düz pantolondur.

2. Yazlık elbise :

Yazlık elbise, düz beyaz ketenden tek önlü dik yakalı beş adet sarı ay ve çapalı parlak düğmeli ceketle aynı kumaştan yapılan düz pantolondur. Ceketin omuzlarına sınıf alametini gösterir siyah apulet takılacaktır. Bu apulete yaka işareti aynen konulur. Ceket yırtmaçlı değildir.

3. Kaput :

(Değişik : 15.11.1962 - 6/1122 K.) Kaput, harici ceketin boyundan 12 santimetre uzun, çift önlü iki sıra beşer adet sarı parlak ay ve çıpalı düğmeli ve devrik yakalı olup, sağlı sollu dik ağızlı iki cebi bulunur. (Şekil:1) ⁽¹⁾

4.Şapka :

(Değişik :15.11.1962 - 6/1122 K.) Şapka kışlık elbisenin kumaşından olacak, önünde rugandan bir siperlik, üzerinde rugandan ince bir bağ, bağın nihayetlerine ay ve çıpalı ufak birer sarı parlak düğme konacaktır. Bağın altında şapkayı çepçevre kaplayan dört buçuk santimetre genişliğinde lacivert yün şerit olacak ve bu yün şeridin üzerinde ve siperliğin tam ortasına tesadüf eden kısmında sarı sırma işlemeden yapılmış dört santim boy ve üç santim genişliğinde pervaneli ve üzerinde ayyıldızı olan bir simis demiri bulunacaktır. ⁽¹⁾

Madde 22 – (Değişik : 15.11.1962 - 6/1122K.)

Dahili kıyafet :

1 – Kışlık elbise

Kışlık elbise uzun kollu ve düz kapaklı her kapakta iki siyah düğme ve sağlı sollu göğüste iki adet kapaklı cepli lacivert yünlü gömlek olur, sol cep kapak üzerinde öğrencinin adı ve soyadı ile sol kolun üst kısmında sınıf işaretini belirten etiketler bulunur.

Pantolon siyah renk kumaştan olacak cepleri düz, kemeri bej ve gri dokumadan üzerinde okulun kabartma forsunu havi sarı renkte maden toka bulunacaktır.

Gömlek yakasına gri renkte kravat takılacaktır. (Şekil: 1-2)

2. Yazlık elbise:

Yazlık elbise kolları yarım, bej renkte keten gömlek ile aynı renkte keten pantolondan ibaret olup siyah renkte kıravat takılacaktır. Ceplerin şekli ile işaretler kışlık kıyafette olduğu gibidir.

3. Yaz aylarına mahsus gemi stajı elbisesi:

(Şekil:3) de belirtilen kıyafetin aynıdır. Ancak her iki omuzda öğrencinin sınıfını belirten siyah üzerinde sarı sırma işlemeli birer adet apuleti bulunur.

Yolcu gemilerinde staj yapanlar beyaz gömlek ve pantolon, yük gemilerinde staj yapanlar bej renkte pantolon ve gömlek giyerler. (Şekil: 4) ⁽¹⁾

(1) Bu maddelerdeki kıyafetlerle ilgili şekiller, düsturun; 5. tertip, 2.cilt, 348 ve 349 uncu sahifelerinde ve 14.1.1963 tarih ve 11307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Madde 23 – (Değişik : 15.11.1962 - 6/1122 K.)

Alamet :

1 – Güverte sınıfı:

Ceketin her iki yakasına yirmibeş milimetre kutrunda sarı sırma işlemeli bir daire dahiline sığabilecek boyutta sarı sırma işlemeli bir simis demiri takılacaktır.

2 – Makine sınıfı:

Güverte sınıfının yakalarına taktıkları simis demiri yerine yirmibeş milimetre kutrunda sarı sırma işlemeli bir daire dahiline sığabilecek büyüklükte sarı sırma işlemeli bir pervane takılacaktır.

Madde 24 – (Değişik : 15.11.1962 - 6/1122 K.)

Ayakkabı :

Kışlık harici ve dahili elbise ile yazlık dahili elbiselelerde ayakkabı siyah vidaladan maskaratsız önden bağlı olarak ve siyah çorap giyilecektir.

Yazlık harici elbise ile beyaz vidaladan maskaratsız önden bağlı ayakkabı ve beyaz çorap giyilecektir.

Madde 25 –

Yukarda belirtilen Kıyafet Talimatnamesi hükümlerinin tamamen yerine getirilmesinde bölge liman ve denizşileri müdürlükleri, liman başkanlıkları, Denizcilik Bankası, armatörler ve motorlu ve yelkenli armatörler birlikleri işbirliği yaparlar.

Madde 26 –

23/5/1951 tarih, 3/13048 sayılı ve 25/11/1953 tarih, 4/1847 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararlarıyla yürürlüğe giren Denizcilere Mahsus Kıyafet Yönetmeliği ve tadili kaldırılmıştır.

Madde 27 –

Bu Talimatname hükümleri yayımı tarihinden itibaren en çok üç ay içinde uygulanmış olacaktır.

**23.1.1956 TARİH ve 4/7003 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN
ÇİZELGE**

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3.7.1959	4/11855	-	1.8.1959
15.11.1959	6/1122	-	14.11.1963
5.10.1977	7/14339	-	10.1.1978